

Betænkning

over det af „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“ for tiden fra 1. april 1960 til 31. marts 1961 (54. regnskabsår) afgivne regnskab.

(Afgivet af udvalget den 8. februar 1962).

Udvalget har holdt 2 møder og har gennemgået regnskabet og revisionsrådets beretning. Beretningen optrykkes som bilag. Udvalget stiller herefter følgende

Forslag

til

folketingsbeslutning om godkendelse af „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“s regnskab for regnskabsåret 1960-61.

Folketinget godkender „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“s regnskab for tiden 1. april 1960-31. marts 1961.

Albertsen.	Brodthagen, formand.	Henry Christensen.	Clausen (Olufskjær).	Foss.
Gorrssen.	Lis Groes.	Ejnar Hansen.	Holger Hansen.	Ove Hansen.
Erhard Jakobsen.	Chr. Madsen.	Mørk.	Lars M. Olsen.	Adolph Sørensen.
	Axel Sørensen, næstformand.		Jacob Sørensen.	

Bilag.

Beretning for regnskabsåret 1960-61 fra revisorerne ved Kongeriget Danmarks Hypotekbank.

I henhold til § 13, stk. 3, i lov nr. 126 af 13. april 1954 om Kongeriget Danmarks Hypotekbank afgives herved beretning om revisionen af regnskaberne for hypotekbanken og de af denne administrerede statsbyggelån for finansåret 1960-61, for Kongeriget Danmarks Fiskeribank ligeledes for finansåret 1960-61 samt for Kongeriget Danmarks Tiendebank og for statsboligfonden for kalenderåret 1960.

Revisionen er udført i overensstemmelse med den af finansministeren under 3. juni

1955 udfærdigede instruks for revisorerne ved Kongeriget Danmarks Hypotekbank i samarbejde med bankens interne revisionskontor, jfr. instruksens § 2. Om det af revisionskontoret udførte arbejde har kontoret den 27. oktober 1961 afgivet beretning, der i medfør af instruksens § 9 har været forelagt revisorerne. Beretningen har ikke givet anledning til bemærkning fra revisorerens side.

Revisorerens virkeområde har omfattet regnskaberne for:

	Balance ifølge årsregnskab mill. kr.	
1. Kongeriget Danmarks Hypotekbank	226,3	
2. Kongeriget Danmarks Tiendebank	36,4	
3. Statsboligfonden	22,3	
4. Kongeriget Danmarks Fiskeribank	59,5	
		344,5
5. Lån til boligbyggeri i henhold til lov nr. 153 af 13. april 1938 med senere tillægslove (S.B.L. 38)	267,0	
6. Lån til boligbyggeri i henhold til lov nr. 179 af 9. april 1941 (S. 1941)	40,7	
7. Lån til kommuner til sanering af usunde bydele i henhold til lov nr. 212 af 31. maj 1939 m. fl. love (S.u.b.)	14,8	
8. Lån til boligbyggeri i henhold til lov nr. 235 af 30. april 1946 med senere ændringer (S.B.L. 46)	3 521,8	
9. Lån til boligbyggeri med særlig byggemåde i henhold til lov nr. 117 af 15. marts 1947 med senere ændringer (EL. 47)	60,6	
10. Lån til boligbyggeri i henhold til lov nr. 107 af 14. april 1955 med senere tillægslove (B.L. 55)	1 243,8	
11. Lån til boligbyggeri i henhold til lov nr. 356 af 27. december 1958 (B.B. 58)	56,5	5 205,2
	I alt . . .	5 549,7

Af balancebeløbet udgør ca. 5 347,6 mill. kr. egentlige udlån under hypotekbanken, fiskeribanken, statsboligfonden og de af hypotekbanken administrerede statsbyggelån, ca. 33,2 mill. kr. de af tiendebanken administrerede restafsløsningssummer, medens ca. 94,4 mill. kr. vedrører stats-, kreditforenings- og andre obligationer indkøbt af hypotekbanken og statsboligfonden.

Af de resterende 74,5 mill. kr. udgør hypotekbankens grundfond 40 mill. kr., medens ca. 34,5 mill. kr. vedrører kassebeholdning, konto for ikke afskreven kursdifference ved optagelse af obligationslån, hypotekbankens ejendom og inventar samt diverse afsluttende regnskabsposter, såsom tilgodehavende løbende rente m. v.

I forhold til 1959-60 viser samtlige ba-

lancer en stigning på ca. 194,5 mill. kr., idet balancerne for fiskeribanken samt for lån til boligbyggeri i henhold til loven af 1939 om sanering af usunde bydele og byggestøttelovene af 1955 og 1958 er steget med tilsammen ca. 246,5 mill. kr., medens balancerne for de øvrige regnskabsområder er gået ned med ca. 52 mill. kr. væsentlig som følge af indfrielse af udlån.

Til de enkelte regnskaber skal man, idet

der i øvrigt henvises til de med de forskellige regnskaber af banken afgivne beretninger, bemærke følgende:

1. Kongeriget Danmarks Hypotekbanks regnskab for 1960-61.

Driftsregnskabet udviser et overskud på 744 370 kr. 82 øre mod 794 408 kr. 77 øre i 1959-60, altså en nedgang på ca. 50 000 kr.

Forskydningerne på driftsregnskabet enkelte konti har været følgende:

	Driftsresultatet	
	forøget med kr.	formindsket med kr.
1. Renteindtægter viser nedgang		336 800
2. Renteudgifter viser nedgang	466 300	
3. Kursfortjeneste på obligationer og pantebreve viser nedgang		256 300
4. Kursfortjeneste på udenlandsk valuta til amortisation viser stigning	2 000	
5. Administrationsudgifter viser stigning		7 000
6. Præskriberede kuponer viser nedgang		2 300
7. Afskrivning af kursdifference ved optagelse af lån viser nedgang	78 400	
8. Bidrag for administration af udlån til kommuner viser stigning	1 100	
9. Kurtage viser nedgang	4 600	
	<hr/> 552 400	602 400
		<hr/> 552 400
		<hr/> 50 000

Nedgangen i bankens overskud i forhold til foregående år kan således i det væsentlige henføres til forskydninger inden for renteindtægts- og renteudgiftskontiene samt på konto for kursfortjeneste på obligationer og pantebreve.

Hypotekbankens administrationsudgifter har i alt udgjort 3 768 139 kr. 81 øre mod 3 738 557 kr. 75 øre i 1959-60. Af udgifterne er 3 482 767 kr. 57 øre refunderet af boligministeriet som godtgørelse for administra-

tionen af de under bankens administration henlagte statsbyggelån.

Af de ved revisionen af hypotekbankens regnskab behandlede sager finder revisorerne anledning til at fremdrage følgende:

Pensionsvilkår m. v. for bankens tjenestemænd.

Kontoen „Fonden til imødegåelse af pensionsforpligtelser“ udviser ved udgangen af regnskabsåret 1960-61 aktiver til et samlet beløb af 1 309 965 kr. 81 øre bestående af:

	Nominelt kr.	Bogført med kr. ø.
Kreditforeningsobligationer	447 000	420 740 66
Statsboligfondsobligationer	9 800	8 927 17
Hypotekbankobligationer	574 360	476 769 18
Tiendebankobligationer	115 200	111 243 02
Fiskeribankobligationer	181 500	168 645 00
	<hr/> 1 327 860	1 186 325 03
Kontant beholdning		<hr/> 123 640 78
		<hr/> 1 309 965 81

Bilag til bet. ang. Kongeriget Danmarks Hypotekbanks regnskab.

Ved udgangen af foregående regnskabsår beløb aktiverne sig til 1 137 557 kr. 88 øre, altså en stigning på ca. 172 400 kr. svarende til forskellen mellem fondens indtægter, der har andraget 248 884 kr. 72 øre, og fondens udgifter, der har beløbet sig til 76 476 kr. 79 øre. I forhold til 1959-60 er der ingen væsentlige forskydninger i regnskabstallene vedrørende fondens indtægter og udgifter.

Revisorerne har i tidligere års beretninger, for 1955-56 pag. 5 ff., for 1957-58 pag. 4, for 1958-59 pag. 7 ff. og for 1959-60 pag. 3 ff., redegjort for den i bankens regnskab optagne konto „Fonden til imødegåelse af pensionsforpligtelser“, idet man har henledt opmærksomheden på forskellige forhold af betydning ved bedømmelsen såvel af fondens regnskabsmæssige som juridiske status.

Foranlediget af de af revisorerne rejste spørgsmål blev der pr. 1. april 1960 foretaget en aktuarmæssig opgørelse af hypotekbankens pensionsforpligtelser. Det fremgik heraf, at der på dette tidspunkt manglede lidt over 3 mill. kr. i, at fonden kunne betragtes som solvent. Denne manko må antages senere at være blevet forøget som følge af de senest forhøjede lønninger.

Hypotekbanken har som anført i beretningen for 1959-60 med skrivelse af 1. juli 1960 oversendt sagen bilagt fornævnte aktuarmæssige opgørelse til finansministeriet med anmodning om en drøftelse med

ministeriet af de af revisorerne rejste spørgsmål. Sagen er endnu ikke færdigbehandlet i finansministeriet.

Idet revisorerne på ny skal påpege, at kontoen i bankens regnskab ikke giver et korrekt regnskabsmæssigt udtryk for bankens pensionsforpligtelser, der er væsentlig større, end regnskabet udviser, og idet der i øvrigt henvises til det i de ovennævnte beretninger om sagen anførte, finder revisorerne anledning til på ny at fremdrage sagen.

2. Kongeriget Danmarks Tiendebanks regnskab for 1960.

Regnskabet viser som i tidligere år balance mellem indtægter og udgifter, idet udgiften til forrentning af de i omløb værende tiendebankobligationer, 1 474 746 kr., svarer til statskassens og tiendeydernes bidrag til forrentning. Endvidere dækkes tiendebankens administrationsudgifter, der i regnskabet for 1960 er opgjort til 97 305 kr. mod 91 716 kr. i 1959, af statskassen ved bevilling på finansministeriets driftsbudget.

3. Statsboligfondens regnskab for 1960.

Regnskabet udviser et underskud på 621 488 kr. 58 øre, der er dækket af statskassen ved bevilling på boligministeriets driftsbudget.

I 1959 udviste regnskabet et underskud på 596 502 kr. 59 øre. Forskydningen, 24 985 kr. 99 øre, falder på følgende konti:

	Drifresultatet	
	forøget med	formindsket med
	kr.	kr.
1. Renteindtægt viser nedgang		130 361
2. Bidrag til reserve- og administrationsfond viser nedgang		2 463
3. Indvundet på tidligere afskrevet tab viser stigning	1 000	
4. Præskriberede kuponer af statsboligfondsobligationer viser nedgang		50
5. Renteudgift viser nedgang	113 937	
6. Konto for provision viser stigning		400
7. Administrationsudgifter viser nedgang	2 276	
8. Kurstab på udenlandsk valuta til terminsbetalinger viser stigning		8 925
	117 213	142 199
		117 213
		24 986

Statsboligfondens regnskab udviser ved regnskabsårets udgang den 31. december 1960 en gæld til hypotekbanken på 4 613 440 kr. 37 øre udgørende forstræk-

ning fra hypotekbanken til statsboligfonden til dækning af fondens likviditetsmæssige underskud. Den 31. december 1959 var gælden til hypotekbanken 2 937 338 kr. 88 øre, således at der i regnskabsåret 1960 har været en stigning på ca. 1,7 mill. kr.

Stigningen på kontoen er udtryk for forøgelse af statsboligfondens likviditetsunderskud, der hovedsagelig er opstået i forbindelse med, at der i sin tid i medfør af bestemmelse i § 5 i lov nr. 551 af 23. december 1922 om lån til boligforanstaltninger blev bevilget statsboligfondens debitorer henstand med betaling af renter og afdrag under forudsætning af, at statskassen og kommunerne til statsboligfonden indbetalte hver halvdel af henstandsbeløbene som forstrækning, således at der derved kunne skabes den fornødne likviditetsmæssige basis for fondens henstandsytelse.

Da det statskassen påhvilede beløb, der pr. 31. december 1960 udgjorde 2 637 078 kr. 32 øre svarende til saldoen på den i statsboligfondens regnskab optagne konto „Tilgodehavende ifølge skadesløsbreve“, ingen sinde er blevet indbetalt til statsboligfonden, er dette forhold medvirkende til, at der for fonden er opstået et likviditetsmæssigt underskud, hvorom revisorerne i beretningen for 1959-60, pag. 6 ff., har givet en nærmere redegørelse. Den yderligere stigning i regnskabsåret 1960 af statsboligfondens gæld til hypotekbanken på nævnte ca. 1,7 mill. kr. forklares ved, at der til amortisationen af statsboligfondens obligationslån er medgået ca. 4,7 mill. kr., hvoraf ca. 3 mill. kr. er fremskaffet ved afdrag indgået fra fondens debitorer, medens de resterende 1,7 mill. kr. har måttet tilvejebringes ved en forøgelse af hypotekbankens forstrækning til statsboligfonden.

Om de af revisorerne rejste spørgsmål, der foruden statsboligfondens likviditetsunderskud også omfattede spørgsmålet om at

kræve amortisation af henstandsgælden eller i hvert fald betaling af renter påbegyndt snarest, har der været forhandlet mellem boligministeriet og statsboligfonden. Ifølge de senest for revisorerne foreliggende oplysninger agtes sagen af boligministeriet oversendt til finansministeriet.

4. Kongeriget Danmarks Fiskeribanks regnskab for 1960-61.

Bankens driftsregnskab udviser et overskud på 53 784 kr. 7 øre, der er henlagt til reservefonden. I forhold til regnskabet for 1959-60 er overskuddet formindsket med 3 957 kr. 10 øre, der fremkommer ved en stigning i renteindtægten på 1 190 546 kr. 92 øre, medens renteudgiften er forøget med 1 194 504 kr. 2 øre. Administrationsudgifterne, der refunderes banken af fiskeriministeriet, har i 1960-61 andraget 142 353 kr. 20 øre, hvilket i forhold til 1959-60 er en stigning på ca. 10 800 kr.

Fiskeribanken har i regnskabsåret 1960-61 effektueret 170 nye lån til samlet beløb af 27 737 500 kr., hvilket i forhold til foregående regnskabsår er en stigning på 15 937 600 kr.

Af det udlånte beløb er 27 316 000 kr. effektueret ved udlevering af 5½ pct.s obligationer af bankens serie 19, medens 145 500 kr. vedrørende 10 motorlån er effektueret ved kontant udbetaling til kurs beregnet på grundlag af den effektive rente på bankens obligationer og lånenes kortere løbetid, og endelig er 276 000 kr. vedrørende del af et lån til nybygning af et fiskerfartøj effektueret ved kontant udbetaling til kurs 95¼ af midler, der blev fremskaffet ved afhændelse i 1959-60 af en tilsvarende post obligationer, jfr. revisorerens beretning for 1959-60, pag. 9 nederst.

Fiskeribankens samlede kursgevinst i 1960-61 har udgjort 8 963 kr. 25 øre, der fremkommer således:

Kursgevinst ved kontant udbetaling af lån, nominelt

145 500 kr., jfr. foran	7 181,25 kr.
Kursgevinst ved delvis kontant effektivering af lån nr. A. 4446	13 110,00 kr.
÷ kurstab ved afhændelse af obligationer i 1959-60, jfr. foran	11 328,00 -
	<hr/>
	1 782,00 -
	<hr/>
	8 963,25 kr.

Beløbet er ved regnskabsafslutningen overført til reservefonden, hvortil tillige på foranledning af revisionen er overført saldoen på kursreguleringsfonden, for hvilken konto der i revisorernes beretning for 1959-60, pag. 9, blev givet nærmere redegørelse.

Efter overførsel tillige af årets driftoverskud til reservefonden udgjorde denne ved årets slutning 1 357 104 kr. 83 øre, der fremkommer således:

Saldo den 1. april 1960 ..	903 103,19 kr.
Beregnete renter af reservefonden	36 124,13 -
Bidrag fra debitorerne...	134 037,37 -
Overført fra kursreguleringsfonden	221 092,82 -
Overført fra kursdifferencekonto	8 963,25 -
Overskud i 1960-61	53 784,07 -
	<hr/>
	1 357 104,83 kr.

Med hensyn til bankens grundfond skal revisorerne bemærke, at grundfonden ifølge regnskabet udgør 5 016 773 kr. 38 øre, der er stillet til rådighed for banken som udlån af statskassen, jfr. statsregnskabets konto § 30.I.C.1.A. Udlån under bestyrelse af statsaktivforvaltningen. I. e. Udlån under fiskeriministeriet.

I henhold til § 2 i bekendtgørelse af 30. juli 1959 af lov om oprettelse af et kreditinstitut for fiskerierhvervet, jfr. afsnit II § 2 i vedtægter for Kongeriget Danmarks Fiskeribank af 28. marts 1961, udgør bankens grundfond 10 mill. kr., der stilles til rådighed for banken i form af en mellemregningskonto med statskassen, på hvilken konto fiskeribanken kan trække efter behov indtil 10 mill. kr., hvorhos den af staten som grundlag for bankens virksomhed hidtil henlagte grundfond på 5 mill. kr. indgår på mellemregningskontoen.

Da der ikke hidtil er trukket noget beløb på nævnte mellemregningskonto, er grundfonden efter den af fiskeribanken anvendte regnskabspraksis optaget i bankens regnskab som hidtil, idet bemærkes, at grund-

fonden pr. 31. marts 1961 kan specificeres således:

Grundfond stillet til rådighed ved udlån af statskassen	5 000 000,00 kr.
Restgæld på pantebreve overtaget fra finansministeriet (statslånefonden)	16 773,38 -
	<hr/>
	5 016 773,38 kr.

5-11. Regnskaberne vedrørende lån til støtte af byggeri.

Hypotekbankens administration på statskassens vegne af lån til støtte af byggeri omfatter de i indledningen til nærværende beretning med lb. nr. 5-11 betegnede regnskaber med en samlet balancesum pr. 31. marts 1961 på ca. 5 205,2 mill. kr.

Regnskabsaflæggelsen over for statskassen sker gennem månedsregnskaber, der optages i finansministeriets statsaktivbogholderi, jfr. revisorernes beretning for regnskabsåret 1956-57, pag. 5.

De nærmere regler for hypotekbankens administration er fastsat i et af finansministeriet under 22. november 1958 udfærdiget regulativ omfattende samtlige på daværende tidspunkt under hypotekbankens administration henlagte statsbyggelån m. v. til og med de af 1955-loven omfattede udlån, d. v. s. de foran med lb. nr. 5-10 betegnede regnskaber.

Da det efter regulativets fremkomst yderligere er overdraget banken at administrere lån, statsgarantier og driftstilskud i henhold til loven af 27. december 1958, har hypotekbanken i skrivelse af 12. september 1959 til boligministeriet stillet forslag om visse ændringer i det for banken gældende regulativ for administration i henhold til byggestøttelovgivningen med henblik på regulativets tilpasning efter 1958-lovens bestemmelser. På denne skrivelse foreligger endnu ingen besvarelse fra boligministeriet.

For regnskabsåret 1960-61 udviser et sammendrag af regnskaberne følgende tal på de enkelte konti:

	Udgift:	Indtægt:	Statsregnskabet's konto:
	kr. ø.	kr. ø.	
Udlån.....	233 761 734,52		§ 30.I.C.1.B.g. 1.-4. jfr. bilag nr. 95.A.I.g. til status.
Afdrag, indfrielse og tab....		46 708 263,03	§ 30.I.C.1.A.1.a., jfr. bilag nr. 95.A.I.g. til status
Renteindtægt.....		159 734 545,66	§ 3.A.2., jfr. bilag nr. 95.A.I.g. til status.
Bidrag til reserve- og admini- strationsfond.....		10 276 899,75 ¹⁾	§ 30.II.H.2.
Gebyrer for teknisk assistance		700 625,49	§ 14.II.A.2.
Gebyrer for ejerskifte i hen- hold til boligministeriets cir- kulære af 22. sept. 1959...		157 500,00 ¹⁾	§ 30.II.H.2.
Administrationsudgifter.....	3 482 767,57 ²⁾		§ 30.II.H.2.
Driftstilskud („Kvadratmeter- tilskud“).....	42 427 838,15		§ 14.II.B.
Tab på udlån og på overtagne ejendomme.....	134.098,48 ²⁾		§ 30.II.H.2.
Tilsyn med pantsatte ejen- domme.....	19 629,50 ²⁾		§ 30.II.H.2.
Ad 1):		kr. ø.	
Debitorernes bidrag til reserve- og administrationsfond.....		10 276 899,75	
Gebyrer for ejerskifte i henhold til boligministeriets cirkulære af 22. september 1959.....		157 500,00	
		Indtægter i alt...	10 434 399,75
Statsregnskabet udviser.....		10 428 893,78	
		Forskellen...	5 505,97

hidrører fra bidrag til reserve- og administrationsfonden, der i hypotekbankens regnskab er ført til indtægt i 1960-61, men som først optages i statsregnskabet for 1961-62.

	kr. ø.
Ad 2):	
Administrationsudgifter.....	3 482 767,57
Tab på udlån og på overtagne ejendomme.....	134 098,48
Tilsyn med pantsatte ejendomme.....	19 629,50
	Udgifter i alt...
	3 636 495,55
Statsregnskabet udviser.....	3 371 519,35
	Forskellen...
	264 976,20

hidrører fra udgifter, der er optaget i hypotekbankens byggelånsregnskaber i 1960-61, men som først vil fremkomme i statsregnskabet for 1961-62.

Beløbet fordeler sig som følger:	kr. ø.
Administrationsudgifter.....	218 767,57
Tab på udlån og på overtagne ejendomme.....	41 540,86
Tilsyn med pantsatte ejendomme.....	4 667,77
	264 976,20

I forhold til regnskabsåret 1959-60 har der på de enkelte konti været følgende forskydnings:

Bevægelser på udlånskontiene:

	Mindre		Mere		kr.	ø.
	end i 1959-60:		end i 1959-60:			
	kr.	ø.	kr.	ø.		
Nye lån	35 085	869,23				
Afdrag, indfrielse og tab	4 870	327,83				
<i>Indtægter:</i>						
Renteindtægt			14 305	550,86		
Bidrag til reserve- og administrationsfond			476	921,76		
Gebyrer for teknisk assistance			82	586,70		
Gebyrer for ejerskifte			123	400,00		
			14 988	459,32	14 988	459,32
<i>Udgifter:</i>						
Administrationsudgifter			22	565,37		
Driftstilskud („Kvadratmetertilskud“)			7 301	142,39		
Tilsyn med pantsatte ejendomme	114,94					
Tab på udlån og på overtagne ejendomme	6 276,10					
	6 391,04		7 323	707,76	7 317	316,72

Til de enkelte konti bemærkes følgende:

Udlån:

Ved regnskabsårets begyndelse udgjorde restgælden på samtlige udlånskonti	5 006 139 635,37
I 1960-61 er udbetalt nye lån med	233 761 734,52
	5 239 901 369,89
medens lånene ved afdrag, indfrielse og tab er nedbragt med	46 708 263,03
Restgæld den 31. marts 1961	5 193 193 106,86

De udbetalte lån, afdrag og restgæld fordeler sig på følgende grupper:

Litrabetegnelsen

(jfr. de i nærværende

beretnings side 1

under lb. nr. 5-11

opførte regnskaber)

	Nye lån	Afdrag m. v.	Restgæld
	kr. ø.	kr. ø.	kr. ø.
S.B.L. 38		3 983 894,57	266 279 564,99
S. 1941		1 498 946,74	40 595 564,59
S.u.b.	1 950 000,00	820 511,61	14 815 613,10
S.B.L. 46	4 249 174,39	32 514 893,17	3 516 689 547,05
EL. 47		1 491 957,24	60 057 697,99
B.L. 55	181 538 950,13	6 097 612,31	1 239 728 608,34
B.B. 58	46 023 610,00	300 447,39	55 026 510,80
	233 761 734,52	46 708 263,03	5 193 193 106,86

Stigningen i *renteindtægt* skyldes dels forøgelse af udlånene, dels at der af de i henhold til de nyere byggestøttelove udbetalte lån samt efter ejerskifte skal svares markedsrente. For de i regnskabsåret udbetalte lån har renten varieret mellem 5,25 og 6,25 pct., medens den ved ejerskifter i henhold til bestemmelserne i boligministeriets cirkulære af 22. september 1959 har varieret mellem 6,75 pct. i april 1960 og 7,25 pct. i marts 1961.

Bidrag til reserve- og administrationsfonden viser ligeledes en forøget indtægt som følge af stigningen i udlånene.

Gebyrer for teknisk assistance er steget med ca. 82 000 kr. i forhold til 1959-60. Stigningen skyldes dels, at de gebyrer, der skal erlægges med hjemmel i de seneste byggestøttelove, er blevet forhøjet i forhold til tidligere bestemmelser, dels at der tillige skal erlægges gebyrer ved bevilling af statsgaranti for lån eller af driftstilskud uden ydelse af statslån, jfr. § 3, stk. 1, i lov nr. 107 af 14. april 1955 og § 47, stk. 4, i lov nr. 356 af 27. december 1958.

Gebyrer for ejerskifter opkræves med hjemmel i boligministeriets cirkulære af 22. september 1959 om ejerskifte af ejendomme med statsstøtte efter byggestøttelovene m. v., der i afsnit I, punkt 13, indeholder bestemmelser om, at der ved udstedelse af overdragelsesdeklarationer i forbindelse med ejerskifte vil blive opkrævet et gebyr på 50 kr.

Administrationsudgifterne er steget som følge af større lønningsudgifter samt merforbrug på almindelige kontorholdskonti som følge af forøgelsen af udlånene.

Driftstilskud („Kvadratmeterstilskud“), der ydes i medfør af lovbekendtgørelse nr. 312 af 21. oktober 1954 § 6 a, lov nr. 107 af 14. april 1955 § 10 og lov nr. 356 af 27. december 1958 kap. IX, og som beregnes efter etageareal, er som anført steget med ca. 7,3 mill. kr. Stigningen hidører fra, at antallet af lånedebitorer, der er berettiget til driftstilskud, er steget. En væsentlig del af udgiften modsvares af den forøgede renteindtægt, jfr. foran.

Tab på udlån og på overtagne ejendomme har andraget 134 098 kr. 48 øre mod 140 374 kr. 58 øre i 1959-60, altså en nedgang på ca. 6 200 kr. Tabet fordeler sig på 41 lån med 132 036 kr. 90 øre som kapital-

tab og med 2 061 kr. 58 øre udgørende udækkede omkostninger dels ved overtagelse på tvangsauktion af de pågældende ejendomme, dels ved driften af ejendommene fra overtagelsesdagen til videresalget.

Tabene på statslånene forekommer hovedsageligt i tilfælde, hvor der er ydet lån i ejendomme, hvis byggeomkostninger overstiger normen for den almindelige bebyggelse på stedet, ligesom svigtende eller svingende erhvervs- eller beskæftigelsesmuligheder, især for ejere af ejendomme beliggende i landdistrikterne, har været medvirkende til, at lånene er blevet nødlidende. I betragtning af det betydelige udlån til boligstøtte, der som foran anført udgør ca. 5 200 mill. kr., må tabene på disse lån dog fortsat siges at være af ringe omfang.

Ved regnskabsårets slutning lå hypotekbanken inde med 7 overtagne, endnu ikke videresolgte ejendomme.

I forbindelse med revisionen af regnskaberne vedrørende støtte til byggeri blev det ved gennemgang af en række statsbyggelånsager, hvori der med hjemmel i boligministeriets cirkulære af 22. september 1959 om ejerskifte af ejendomme med statsstøtte efter byggestøttelovene var meddelt den nye ejer tilladelse til at overtage statslånet, bemærket, at banken først havde ladet ændring i rentevilkårene få virkning for den nye ejer fra den efter ejerskiftet følgende termin og ikke, som i cirkulæret fastsat, fra ejerskiftetidspunktet.

Da bankens praksis medfører, at statskassen unddrages en ikke ubetydelig renteindtægt, idet den nye ejer i op til 6 måneder efter ejerskiftetidspunktet fortsætter med at betale den hidtil gældende og i hovedparten af ejerskiftesagerne betydelig lavere rente end den rente, der i henhold til cirkulærets bestemmelser skal erlægges af statslånet efter ejerskiftet, tilskrev revisorerne den 4. maj 1961 hypotekbanken om spørgsmålet, idet man henstillede, at en ændring i bankens praksis blev taget op til overvejelse, således at den ændrede rente blev opkrævet straks fra ejerskiftetidspunktet, hvorved formentlig må forstås den i skødet fastsatte overtagelsesdag eller i mangel af en fastsat overtagelsesdag skødets dato.

Det bemærkes, at der i tiden fra oktober 1959, da ejerskiftet cirkulæret af 22. september 1959 trådte i kraft, og indtil 31. marts

1961 er berigtiget 3 832 ejerskifter, hvor bestemmelser i fornævnte cirkulære har fundet anvendelse, og at den i overensstemmelse med cirkulærets afsnit I, stk. 3, fastsatte rente for statslån, der forbliver indestående efter ejerskiftet, i samme tidsrum har varieret mellem $6\frac{1}{2}$ pct. og $7\frac{3}{4}$ pct. p. a.

På den givne anledning anmodede hypotekbanken i skrivelse af 12. maj 1961 boligministeriet om en udtalelse med hensyn til forståelsen af cirkulære af 22. september 1959 vedrørende ejerskifte m. m.

Ved skrivelse af 14. juli 1961 til hypotekbanken meddelte boligministeriet imidlertid, at der ikke ved cirkulæret af 22. september 1959 var tilsigtet nogen ændring af bankens praksis, hvorefter en ændring af vilkårene for statslån først træder i kraft fra

begyndelsen af den termin, der følger efter overtagelsen. Denne praksis er indført af administrative grunde efter forudgående aftale med boligministeriet.

Revisorerne skal hertil bemærke, at der indtil fremkomsten af boligministeriets fornævnte cirkulære af 22. september 1959 ikke ved ejerskifter forekom så væsentlige ændringer i vilkårene for statslånenes forrentning, at dette da kunne motivere en ændring i bankens praksis, hvorimod der ved de ejerskifter, der berigtiges efter bestemmelserne i boligministeriets oftnævnte cirkulære, sker så betydelige forhøjelser af rentesatserne, at dette efter revisorernes formening burde give anledning til en ændring i bankens hidtidige praksis.

København, den 18. december 1961.

O. Remke.

N. E. Arnth-Jensen.